

Een schot in de roos

Joline Braak (31 jaar) is orthopedagoog generalist en in opleiding tot GZ-psycholoog. 'Toen ik destijds stage moest lopen voor mijn studie Orthopedagogiek (voornamelijk gericht op kinderen en jongeren) stond AFPN Groningen op de lijst met stagemogelijkheden, met de aantekening dat de doelgroep 18-plus en licht verstandelijk beperkt was. Ik dacht dat het niks voor mij was, maar ik ben toch gaan kijken en het voelde meteen als een schot in de roos.'

Inmiddels werkt Joline Braak flink wat jaren bij AFPN (Ambulante Forensische Psychiatrie Noord) Groningen. 'Bij AFPN Groningen komen mensen die (dreigend) delictgedrag laten zien in combinatie met psychiatrische problematiek. We behandelen hen op de polikliniek en in de ForFACT*-teams. Op de poli komen mensen hierheen voor hun behandeling; met de FACT-teams zoeken we de mensen op en werken we outreachend.

Groeps- en individuele behandelingen

Op dit moment werk ik als uitvoerend behandelaar – onder supervisie van de regiebehandelaar – op de polikliniek en bij ForFACT en ForFACT LVB (Licht Verstandelijke Beperking). In samenwerking met FPC Dr. S. van Mesdag geef ik groepsbehandelingen aan patiënten met een licht verstandelijke beperking en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het zijn mensen die in de laatste fase van hun tbs-maatregel zitten en die hier komen voor een terugvalpreventiegroep. Verder doe ik heel veel individuele behandelingen: delictanalyses, risicotaxaties, cognitieve gedragstherapie, EMDR-behandelingen.

* Het Forensisch FACT-team (ForFACT) van AFPN Groningen biedt ambulante, outreachende multidisciplinaire zorg en behandeling.

Een gouden greep

We werken hier met een aantal orthopedagogen. Omdat een groot deel van onze doelgroep een verstandelijke beperking en ontwikkelingsstoornissen heeft, hebben we daar bewust voor gekozen. Dat vind ik een gouden greep, want in de ggz wordt een verstandelijke beperking regelmatig gemist, waardoor je mensen enorm overvraagt in de behandeling. We bieden echt zorg op maat; we sluiten aan op niveau en kunnen van de patiënt.

Puzzelen in een complexe casus

Ik houd van puzzelen in een complexe casus. Er zijn hier weinig patiënten met maar één diagnose. Ik vind het mooi om samen met een patiënt uit te zoeken wat er allemaal speelt en hoe zich dat tot elkaar verhoudt. Ik vind het heerlijk dat ik hier mezelf kan en mag zijn. De doelgroep vraagt om openheid, eerlijkheid en transparantie. Ik werk graag op een consequente, open manier met mensen. Veel van onze patiënten hebben naast psychiatrische ziektebeelden als persoonlijkheidsproblematiek, schizofrenie en bipolaire stoornissen ook een verslaving en een licht verstandelijke beperking of zwakbegaafdheid. Vaak zijn er ook nog andere stoornissen (trauma, depressie, angst) die in de reguliere

IKZORG.

Joline - orthopedagoog generalist

ontdekdezorg.nl

psychiatrie soms worden gemist, omdat het externaliserende (bijvoorbeeld agressieve) gedrag zo op de voorgrond treedt.

Geen dag hetzelfde

Wat mij energie geeft is de diversiteit van de doelgroep en in het werk. Maar ook de vrijheid die ik heb, het kunnen bieden wat nodig is: ik zit niet vast aan een strak zorgpad. Geen dag is hetzelfde. Juist de wendbaarheid die je moet hebben vind ik plezierig. Soms moet je je hele dag omgooien bij een crisis, waar je op af moet met zijn tweeën. Het is superdynamisch en gaat alle kanten uit en daar houd ik van. Wat ik minder leuk vind is, dat de doelgroep niet gemakkelijk verandert en ook vaak terugvalt in delictgedrag. Je moet daar geduldig in kunnen zijn en moed houden. Wat ik als prettig ervaar is het contact met de ketenpartners: de samenwerking met de Mesdag, de FPA (Forensisch Psychiatrische Afdeling) Zuidlaren, Beschermd Wonen Forint, de reclassering, de WIJ-teams. Er gaat geen dag voorbij dat ik niet met een externe collega praat. Dat vind ik echt een aanvulling op het werk. Is het even zwaar, dan kan ik mijn verhaal kwijt bij mijn collega's en met hen overleggen.

De mens achter het delict zoeken

Ik vind het prachtig om met mensen te werken, hun bijzondere verhalen te horen, vaak verhalen die ver van je eigen verhaal af staan. Niet veel mensen willen met deze doelgroep werken; ik vind dat ondanks de dingen die ze gedaan hebben, ze recht hebben op hulp. Zeker als je hun voorgeschiedenis kent: ze hebben niet gekozen voor de weg die ze bewandelen. Er is zoveel meer te vertellen over iemand dan wat hij heeft gedaan. Ik houd ervan om de mens te

zoeken achter het delict. Het gaat niet alleen om het belang van de patiënt, maar ook om het maatschappelijk belang. Vaak word ik verrast door de veerkracht die er in mensen zit en door hun leuke kanten. Het is een doelgroep die open is en direct, met wie je vaak ook grappen kunt maken. Veel mensen komen hier verplicht en zijn dan niet altijd even gemotiveerd. Een uitdaging is de complexiteit van de problematiek en het judoën met mensen in de zoektocht naar hun motivatie. Ik wil graag dat ze zelf gemotiveerd raken, niet omdat ze moeten, maar omdat ze inzien dat het anders kan. Ik ben er trots op als het lukt om contact te krijgen met iemand die niet gemotiveerd was en die zich dan toch committeert aan de behandeling.

De scherpe randjes van het gedrag

Bij een aantal patiënten die al jarenlang in zorg waren bij ForFACT, hebben we het voor elkaar gekregen dat ze geen delicten meer plegen, maar meedoen in de maatschappij, in de vorm van dagbesteding of vrijwilligerswerk. Wat opvalt is dat veel van deze mensen vaak al jarenlang door de reguliere psychiatrie zijn behandeld, waarbij de onderliggende trauma's nooit goed boven tafel zijn gekomen. Via een traumabehandeling kunnen we soms de scherpe randjes van het gedrag afhalen, zodat ze weer gaan functioneren. Wat ik hoop is dat patiënten het gevoel krijgen dat ze er mogen zijn als persoon, ondanks wat ze hebben gedaan. En ik hoop dat ze lastenverlichting ervaren, dat hun kwaliteit van leven toeneemt, dat ze erop vooruitgaan. Eigenlijk hoop ik dat ze waar mogelijk herstel kunnen ervaren; een fijn leven met minder problemen voor zichzelf en voor een ander, ook al zal het niet altijd lukken een voorbeeldige burger van hen te maken.'

IKZORG.

Joline - orthopedagoog generalist

ontdekdezorg.nl